

nisters Foredrag endnu kun fremhæve en Sætning, der er saa vigtig og betydningsfuld, at hvis Ministeren efter nærmere Overveielse vil vedkjende sig den, ville vi maaffee snart ad anden Bei kunde blive enige. Den høitagtede Minister sagde, at han troede, at Fæstevæsenet bedst og sikkest vilde ophøre, naar Salget af Fæstegodss flete til Fæsterens Børn ved frivillig Overenskomst. Naar altsaa den høitagtede Minister vil gaae med til et Lovforslag, der siger: Ingen Godseier maa sælge Gaarden til nogen Anden end Fæsterens Børn, troer jeg, at det kunde være tilfredsstillende; men dersom Ministeren ikke vil dette, har han ikke Ret i at sige, hvad han sagde, nemlig at han troede, at Fæstegodset paa bedste Maade vilde gaae over til Selveiendom ved, at det blev solgt til Fæsterne i Landet; thi man veed jo, at Godseierne nu kunne sælge og bortkæfte til Andre; altsaa vilde den høitærede Ministers Forudsætning kun slaae til, naar man forbød Godseierne at sælge til Andre end til Fæsterne.

Seg skal nu forlade dette, og gaae over til, hvad der er mig mere behageligt, nemlig at omtale Begyndelsen og Slutningen af den høitagtede Ministers Foredrag. Den høitagtede Minister begyndte med en Aerkjendelse, som jeg er overmaade taknemmelig for og glad ved, nemlig den Aerkjendelse, at jeg havde gjort mig megen Umage for at yde lige Ret til begge Sider, at jeg ved mit Forslag havde viist mit Forsæt til at udføre denne Tanke, og at mit Forslag derfor egnede sig til at blive Gjenstand for videre Forhandling. Dette er en Aerkjendelse, som jeg ikke paa nogen Maade anseer for ufortjent; thi min egen Overbeviisning giver mig det Vidnesbyrd, at det virkelig har været mit Alvor at gjøre noget Saadant; men dernæst yttrede den høitagtede Minister, at han efter de Forhandlinger, der nu forsaavidt ere sluttede her i dette Thing, ikke endnu vidste, hvad nærværende Thing vil. Herved vil jeg dog gjøre den høitagtede Minister opmærksom paa, at uagtet de forskjellige Ytringer fra modsatte Sider have gjort sig gjældende angaaende mit Lovforslag, er der dog kommet det Udbytte ud af Forhandlingerne, at det, der nu foreligger, ikke i noget væsentligt

Punkt er Andet end det, jeg foreslog. Yderlighederne — om jeg tør kalde dem saaledes, jeg siger det ialfald i den bedste Mening — have ved Afstemningerne viist sig at være i Minoritet, og det Forslag, der nu ligger for, har ikke lidt nogen væsentlig Forandring i det Indhold, det havde, da jeg havde den Ære at indbringe det. Derimod skal jeg paa den anden Side med stor Taknemmelighed erkjende, nærmest ligeoverfor Udvalgets Medlemmer, men ogsaa ligeoverfor det høie Thing i det Hele, at Lovforslaget har modtaget mange Forbedringer, at det nu er langt fuldstændigere, end da jeg indbragte det. Mange Mangler, jeg som Bæghmand navnlig i juridisk Henseende maatte forudsæe, at det maatte komme til at lide under, ere ved fælles Hjælp blevne afhjulpne, og jeg er glad ved, at Lovudkastet, saaledes som det nu foreligger, vil kunne udholde den Prøve, jeg maatte erkjende, at det ikke kunde udholde i den Skikkelse, hvori jeg indbragte det. — I sit Indhold er det altsaa ikke paa nogen Maade væsentligt forandret, men det er en heel Deel bedre; det foreligger nu i en langt fuldkomnere Skikkelse. Seg har altsaa faaet Folkethinget med mig, forsaavidt dets Fleertal har erkjendt, at mit Forslag, som Sagen for Dieblisset stod, i sine væsentligste Bestemmelser var affattet saaledes, at det kunde gaae ind derpaa. Seg vil navnlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg ikke har lagt Mærke til, at noget eneste Medlem her i Salen har udtalt, at en Lov om dette Forhold ikke nu skulde være ønskelig og gavnlig i mange Henseender; Ingen har sagt, at han overhovedet var imod en Lov, som løste dette Forhold. Dette er altsaa en Aerkjendelse af, at Forslagets Fremkomst af dette Things samtlige Medlemmer er erkjendt for betimelig; men dernæst er der heller Ingen, som er traadt op og har indvendt Noget imod det Grundlag, hvorpaa det hviler, idet Forholdet skal søges afløst ved Auction, forsaavidt ikke fri Overenskomst kommer tilstede. De Forslag, vi hidtil have behandlet i denne Henseende, have ikke været byggede paa dette Grundlag, men de ere gaaede ud paa at faae Forholdet afløst ved Taxation over de enkelte Steder. Dette Lovforslag gaaer ud paa i Stedet derfor at indsætte Auctioner,